

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N53
18.11.2018

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ალუმინის ჯართისაგან ალუმინის სხმულების წარმოება;
საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ლეგომეტალი“ ქ. თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონი, პეტრე იბერის ქ., №5

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: გარდაბნის მუნიციპალიტეტი, სოფელი მარტყოფი;
განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 03.10.2018

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ლეგომეტალი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ლეგომეტალის“ მიერ წარმოდგენილია გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფ. მარტყოფის ტერიტორიაზე, ალუმინის ჯართისაგან ალუმინის სხმულების წარმოების საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ 2018 წლის 8 აგვისტოს შედგენილი დათვალიერების შესახებ ინსპექტირების აქტის მიხედვით, შპს „ლეგომეტალი“ გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფელ მარტყოფის მიმდებარედ ფლობს საწარმოს, რომელიც 2016 წლიდან ფუნქციონირებს ნებართვის გარეშე და ალუმინის ჯართისაგან აწარმოებს ალუმინის სხმულებს. სასამართლოს მიერ შპს „ლეგომეტალი“ ცნობილ იქნა საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 79⁷-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩამდენად და დაჯარიმდა უნებართვო საქმიანობაზე.

შპს „ლეგომეტალის“ ალუმინის ჯართისაგან ალუმინის სხმულების წარმოების საწარმო მდებარეობს გარდაბნის რაიონის სოფელ მარტყოფში, ს/კ: 81.10.38.050, ცენტრალური თბილისი-კახეთის ავტომაგისტრალიდან 680 მეტრით ჩრდილოეთის მიმართულებით. ტერიტორიის ფართობი შეადგენს 5007მ² რომელსაც დასავლეთის მხრიდან 180 მეტრში ესაზღვრება ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზა და 300 მეტრში მდინარე ლოჭინი, მისგან ჩრდილო-აღმოსავლეთით მდებარეობს დასახლებული პუნქტი, ხოლო დანარჩენი მხრიდან სასოფლო-სამეურნეო მიწის სავარგულები. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საწარმოდან დაშორებულია 650 მეტრით.

საწარმოო ობიექტზე ხორციელდება ალუმინის ჯართისაგან ალუმინის სხმულების მიღება. ალუმინის ჯართი საწარმოში შემოდის ფერადი ლითონების ჯართის შემკრები პუნქტებიდან. ალუმინის სხმულების მიღება მოიცავს შემდეგ ძირითად ეტაპებს (სტადიებს) ნედლეულის (ალუმინის ჯართის) მიღება-დასაწყობება; ალუმინის ჯართის მასიდან ალუმინის სხვადასხვა სახის ნაწარმის გამოყოფა; სადნობი ღუმელების მომზადება; სადნობი ღუმელების სწორი ექსპლუატაციის უზრუნველყოფა; ალუმინის ნადნობის ჩამოსხმა ლითონის სპეციალურ ყალიბებში; პირველადი დნობისას მიღებული წიდის გადამუშავება (დაფქვა ბურთულებიან წისქვილებში); დაფქვილი წიდის გაცრა საცერში მასში არსებული რკინის ლითონების გამოსაყოფად; დაფქვილი და ლითონგაცილი წიდის დნობა ე.წ „ტიგელი“-ს ტიპის ღუმელებში, მზა პროდუქციის საწყობში განთავსება;

წელიწადში 7200 ტონა ალუმინის ჯართის გადამუშავებით (გადადნობით) მიიღება 6497 ტ/წელ ალუმინის სხმულები, 146 ტ/წელ წიდა და 438 ტ/წელ ლითონის ჯართი.

სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვასთან დაკავშირებით ინფორმაცია გამოქვეყნებული იყო სამინისტროს საიტზე და სამგორის გამგეობის ადმინისტრაციული შენობის საინფორმაციო დაფაზე. საჯარო განხილვა ჩატარდა 2018 წლის 23 ოქტომბერს სამგორის რაიონის სოფელ წინუბანის #219-ე საჯარო სკოლაში. აღნიშნულ სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით მოსახლეობის მხრიდან შენიშვნები და მოსაზრებები არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზმ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - თითოეული ტექნოლოგიური ხაზის და ტექნოლოგიური პროცესების დეტალური აღწერა;
 - საწარმოს ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა;

- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი, რაოდენობა);
- საწარმოში არსებული დანადგარების სიმძლავრე და წარმადობა;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
- სამეურნეო ფეკალური, სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- ჩამდინარე წყლის გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის საკითხები: ტიპი, ტექნიკური პარამეტრები, გაწმენდის ეფექტურობა;
- ნედლეულის დასაწყობების მოედნების აღწერა;
- ნარჩენების დასაწყობების ადგილები და მათი მართვის აღწერა;
- მტვერდამჭერი სისტემის დახასიათება;
- ღუმელების გეომეტრიული ელექტრული და ტექნიკური მაჩვენებლების მახასიათებლები;
- პროდუქციის რაოდენობა და ხარისხი;
- წიდის მართვის ღონისძიებები;
- მასალების მიღების ხაზი;
- დნობის პროდუქტების მიღების უბანი.
- საწარმო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შემდგომი მართვის საკითხები;
- ნარჩენების შესახებ ინფორმაცია(მათ შორის სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით და მათი რაოდენობა);
- საწარმოს ტერიტორიაზე ნარჩენების დროებითი დასაწყობების ადგილების შესახებ;
- ნედლეულის ჩატვირთვა/გადმოტვირთვა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული საკითხები;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს საქმიანობის ეტაპზე, ემისიები ნედლეულისა და მზა პროდუქციის დასაწყობებისას, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;

- მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება (მათ შორის წითელი ნუსხის) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- საწარმოს შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- საწარმოს გენერალური გეგმა;
- ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
- ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნეს წინამდებარე დასკვნით გათვალისწინებული სტრუქტურის შესაბამისად.

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ლეგომეტალის“ მიერ წარმოდგენილ გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფ. მარტყოფის ტერიტორიაზე, ალუმინის ჯართისგან ალუმინის სხმულების საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ს ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.